

A fizetési mérleg alakulása a 2002. augusztusi adatok alapján

A végleges adatok szerint 2002. augusztusban 90 millió euró hiánnyal zárt a folyó fizetési mérleg. Az előző évi augusztusi egyenleg 201 millió euró többletet mutatott. A változásban meghatározó az áruforgalom és a jövedelmek kiadási többletének növekedése, valamint a szolgáltatások - ezen belül az idegenforgalom - bevételi többletének csökkenése. A szezonális hatások kiszűrésével számított egyenleg 396 millió euró hiányt mutat. Augusztusban az adósságot nem generáló tőketételeknél mért nettó forrásbeáramlás 226 millió euró volt.

2002. augusztus végén a jegybanki tartalékok értéke 10,3 milliárd euró volt. A nemzetgazdaság bruttó adósságállománya 0,2 milliárd euróval nagyobb az előző hónapban mért értéknél. A bruttó külföldi adósság változását a tranzakciók 0,3 milliárd eurós növelő, valamint a keresztárfolyamok, ár és egyéb állományváltozások 0,1 milliárd eurós csökkentő hatása határozta meg. A nettó külföldi adósságállomány az előző hónaphoz képest 0,2 milliárd euróval csökkent. A tranzakciók 0,2 milliárd eurós csökkentő hatását a keresztárfolyamok, ár és egyéb állományváltozások lényegében nem változtatták. A forintban denominált jegybanki értékpapírok és állampapírok állománya 2002. augusztus végén 5,7 milliárd euró volt, 0,4 milliárd euróval magasabb az előző hónapban mért adatnál.

Magyarország külfölddel kapcsolatos adósságállományának alakulása

Milliárd euró

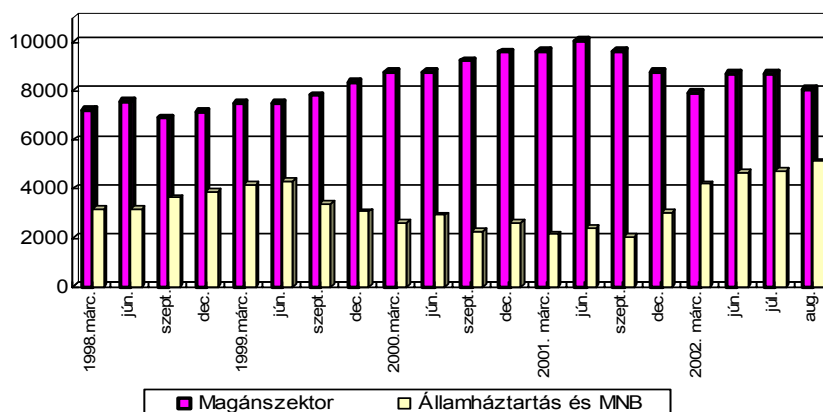
	2002	
	júl.	aug.
I. Nemzetgazdaság (S.1), bruttó adósság (A+B)	36,7	36,9
A: Államháztartás és MNB (S.13+S.121)	16,2	16,6
A.1. ebből: forint értékpapírok	5,3	5,7
B. Magánszektor (S.1-S.13-S.121)	20,4	20,3
B.1. ebből: tulajdonosi hitelek	6,5	6,3
II. Nemzetgazdaság (S.1), nettó adósság (A+B)	13,4	13,2
A: Államháztartás és MNB (S.13+S.121)	4,7	5,1
A.1. ebből: forint értékpapírok	5,3	5,7
B. Magánszektor (S.1-S.13-S.121)	8,7	8,1
B.1. ebből: tulajdonosi hitelek	3,6	3,4
III. Nemzetgazdaság (S.1), devizában fennálló bruttó adósság ^{a)}	24,9	24,9
IV. Nemzetgazdaság (S.1), devizában fennálló nettó adósság ^{a)}	4,5	4,1

a) tulajdonosi hitelek nélkül

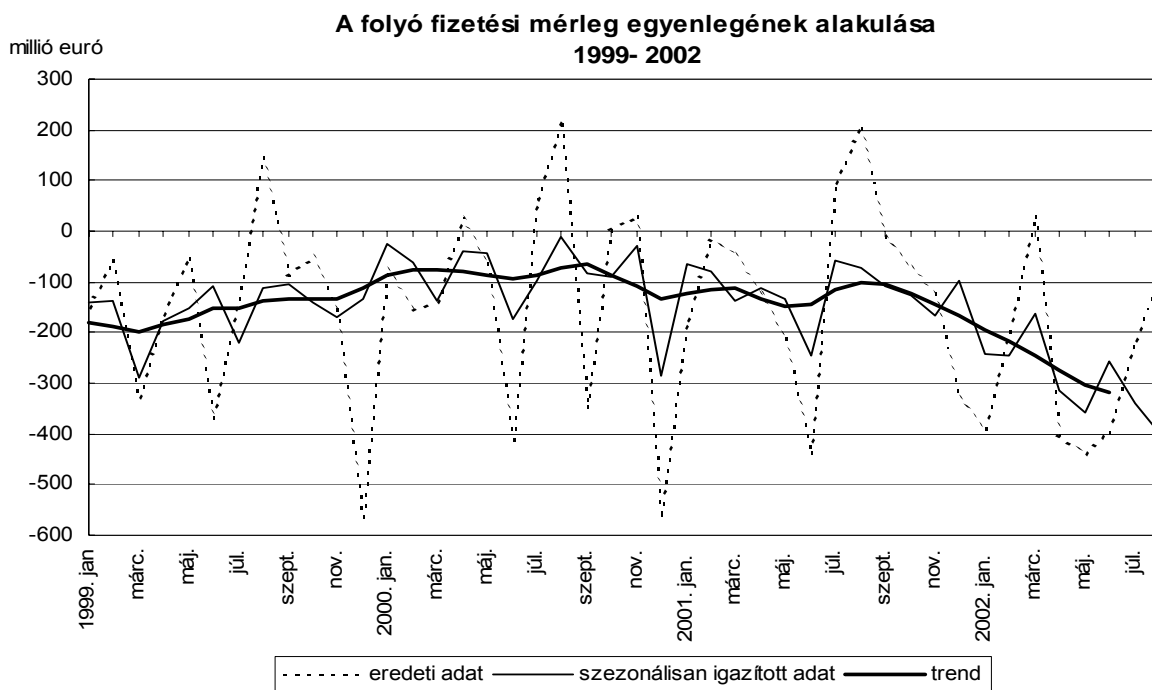
N.B.: Kerekítés miatt az összesen adatokban eltérés lehet

Magyarország nettó adósságállománya, 1998-2002 (szektoronként, tulajdonosi hitelekkel)

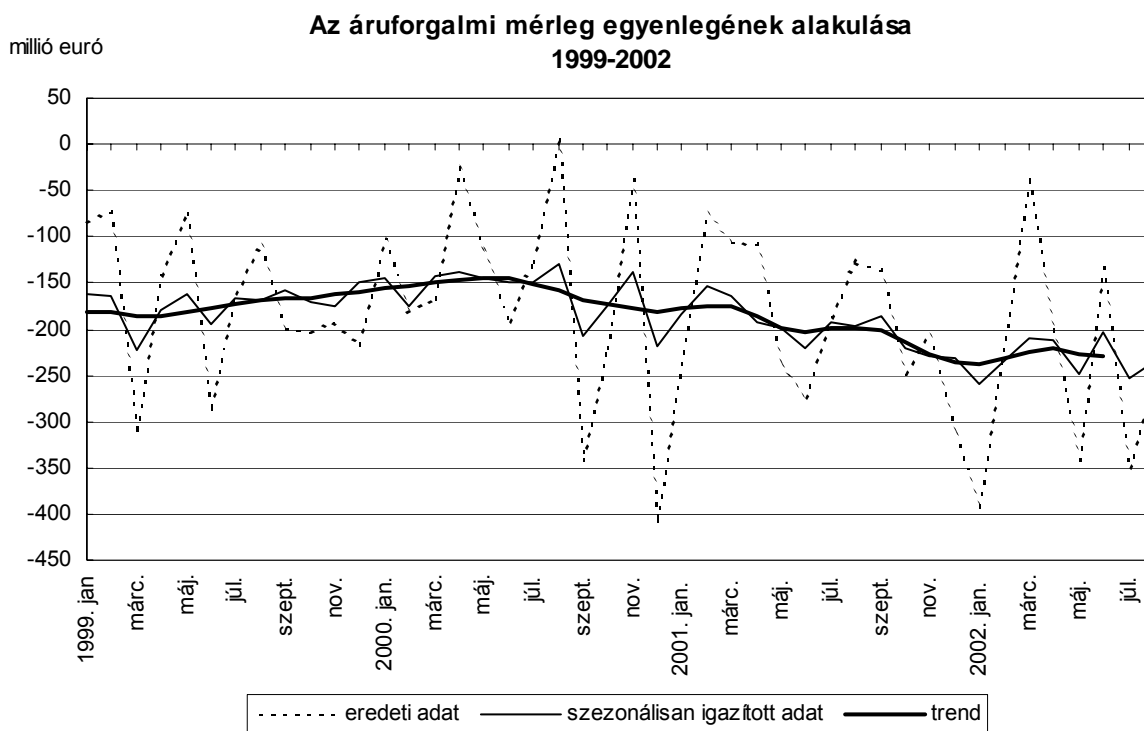
millió euró

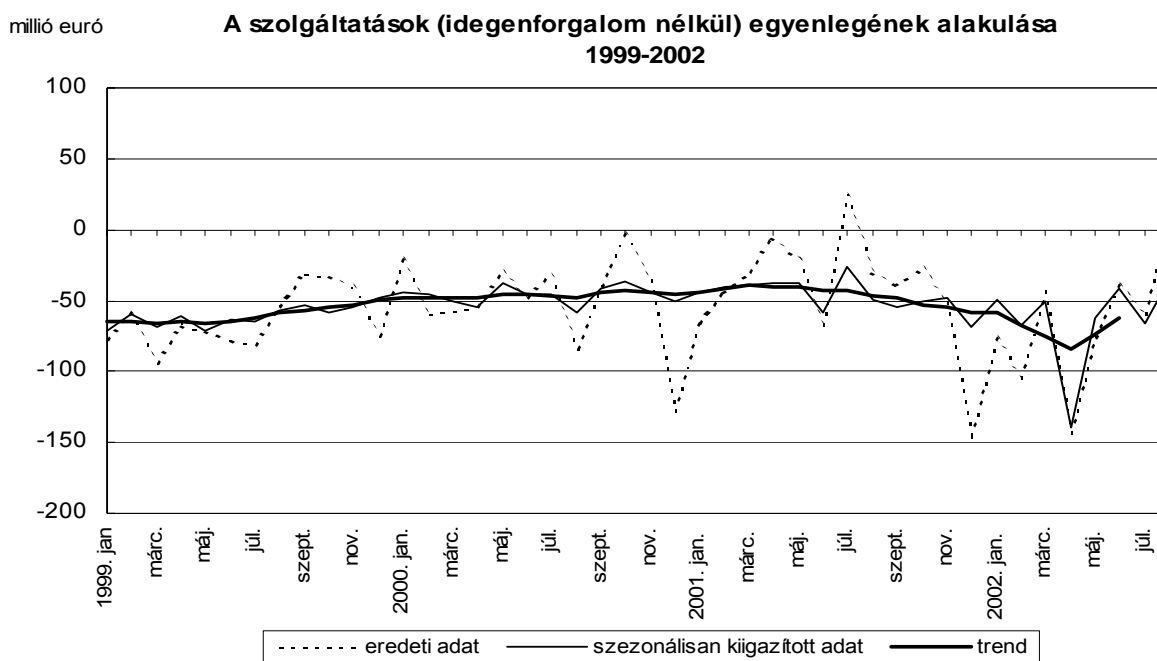
Az államháztartás és az MNB nettó adósságállományának a múlt év közepéhez képest bekövetkezett növekedése a forintban denominált adósság növekedésével és a tartalékok csökkenésével, míg a magánszektor nettó adósságállományának változása túlnyomórészt a követelések növekedésével magyarázható.

2002. augusztusban az áruforgalom egyenlegének kiadási többlete 2684 millió euró export és 2941 millió euró import egyenlegeként alakult ki. A kivitel 185 millió euróval, a behozatal 314 millió euróval haladja meg az előző év azonos havi adatát. A szezonálisan kiigazított egyenleg augusztusban az előző évinél 39 millió euróval nagyobb hiányt mutat.

2002. augusztusban, az idegenforgalomban megjelent 379 millió euró bevétel 164 millió euróval, míg a 121 millió euró kiadási szint 36 millió euróval alacsonyabb az előző év augusztusi adatnál. A vizsgált hónapban az idegenforgalmon kívüli szolgáltatások bevételi többlete 11 millió euró volt. A szezonális hatások kiszűrésével számított idősor alapján, az idegenforgalmon kívüli szolgáltatások egyenlegének trendje 2002 tavaszától folyamatosan csökkenő kiadási többletet mutat.

A tőkebefektetésekhez kapcsolódó 137 millió euró nettó jövedelemkiáramlásban belül a profitjellegű nettó kifizetés 59 millió euróval, az adósság típusú befektetésekhez kapcsolódó nettó kamatkidás 20 millió euróval nagyobb az előző évi értéknél.

A viszonzatlan folyó átutalások augusztusi 35 millió euró bevételi többlete 5 millió euróval haladja meg a tavaly augusztusban regisztrált értéket.

A nem adósságeneráló finanszírozás formájában megjelenő tőkemozgások egyenlege augusztusban 226 millió euró volt. A pénzben, tulajdonosi részesedés formájában megvalósuló közvetlen tőkebefektetések értéke a magyar befektetők 38 millió euró külföldre irányuló és a külföldi befektetők 276 millió euró, Magyarországra irányuló tőkebefektetésének eredményeként alakult ki. A tulajdonviszonyt megtestesítő portfólió befektetéseknél jelentkező nettó forgalom 12 millió euró forráskiáramlást mutatott.

A folyó fizetési mérleg alakulása

Millió euró

	2001				2002			
	jún.	júl.	aug.	jan-aug.	jún.	júl.	aug.	jan-aug.
1. Áruk, egyenleg	-275	-188	-128	-1358	-134	-349	-257	-1921
1.1. Export	2598	2761	2499	20650	2833	3024	2684	21982
1.2. Import	2873	2950	2627	22009	2966	3374	2941	23902
2. Szolgáltatások és jövedelmek, egyenleg	-178	262	299	485	-286	97	132	-432
2.1. Szolgáltatások*, egyenleg	198	377	357	1696	126	182	269	799
2.1.1. Export	738	922	914	5632	717	838	825	5516
2.1.2. Import	541	545	557	3936	591	655	556	4717
2.2. Jövedelmek, egyenleg	-375	-115	-58	-1211	-412	-85	-137	-1231
2.2.1. Adósság típusú befektetésekhez kapcsolódó jövedelem, egyenleg	-144	-41	-18	-540	-157	3	-38	-487
2.2.2. Nem adósság típusú befektetésekhez kapcsolódó jövedelem, egyenleg	-232	-74	-40	-672	-257	-88	-99	-741
2.2.3. Munkajövedelmek, egyenleg	1	0	0	1	1	0	0	-3
3. Viszonyatlan folyó átutalások, egyenleg	17	20	30	160	23	37	35	248
4. Folyó fizetési mérleg egyenlege	-436	94	201	-713	-397	-215	-90	-2105
5. Nem adóssággeneráló finanszírozás, egyenleg	102	22	76	683	37	74	226	703
5.1. Részvény és egyéb tulajdonosi részesedés, egyenleg	103	16	89	595	93	140	238	791
5.1.1. Külföldön, egyenleg	-13	-10	-16	-373	22	-17	-38	-115
5.1.2. Magyarországon, egyenleg	116	26	105	968	71	157	276	906
5.2. Portfólió befektetések, tulajdonviszonyt megtestesítő értékpapírok, egyenleg	0	6	-13	88	-55	-65	-12	-88

*- ebből: Idegenforgalom, egyenleg	265	354	386	1935	165	242	258	1333
bevételek	413	504	543	2927	298	392	379	2345
kiadások	148	150	157	991	133	150	121	1013

N.B.: Kerekítés miatt az összesen adatokban eltérés lehet

A folyó fizetési mérleg alakulása (szezonálisan kiigazított adatok) ^{a)}

Millió euró

	2002							
	jan.	febr.	már.	ápr.	máj.	jún.	júl.	aug.
1. Áruk, egyenleg	-260	-233	-209	-212	-249	-202	-253	-235
1.1. Export	2556	2684	2737	2795	2822	2936	2910	2874
1.2. Import	2908	2942	2929	3042	3102	3046	3182	3136
2. Szolgáltatások és jövedelmek								
2.1. Szolgáltatások								
2.1.1. Idegenforgalom, egyenleg	156	191	169	159	170	152	153	138
bevételek	282	315	289	280	289	273	281	267
kiadások	138	141	133	117	128	110	121	114
2.1.2. Egyéb szolgáltatások, egyenleg	-50	-68	-51	-140	-62	-42	-66	-35
bevételek	384	396	399	397	410	429	413	442
kiadások	441	465	449	488	471	470	484	474
2.2. Jövedelmek								
2.2.1. Adósság típusú befektetésekhez kapcsolódó jövedelem, egyenleg	-55	-59	-56	-67	-74	-72	-55	-72
2.2.2. Nem adósság típusú befektetésekhez kapcsolódó jövedelem, egyenleg	-82	-78	-78	-76	-88	-88	-88	-104
2.2.3. Munkajövedelmek, egyenleg	1	-4	0	0	-1	1	0	0
3. Viszonyatlan folyó átutalások, egyenleg	30	30	35	31	36	35	37	38
4. Folyó fizetési mérleg egyenlege	-242	-245	-163	-315	-357	-256	-341	-396

A folyó fizetési mérleg alakulása (szezonálisan kiigazított adatok) ^{a)}

Millió euró

	2001											
	jan.	febr.	már.	ápr.	máj.	jún.	júl.	aug.	szep.	okt.	nov.	dec.
1. Áruk, egyenleg	-184	-154	-164	-193	-200	-220	-193	-196	-185	-221	-229	-231
1.1. Export	2592	2533	2540	2617	2575	2704	2717	2615	2595	2587	2690	2605
1.2. Import	2805	2665	2777	2775	2776	2943	2844	2760	2753	2837	2921	2871
2. Szolgáltatások és jövedelmek												
2.1. Szolgáltatások												
2.1.1. Idegenforgalom, egyenleg	228	200	226	235	233	250	266	258	262	251	265	259
bevétel	362	306	337	348	351	376	369	378	384	380	393	383
kiadás	117	115	116	102	127	122	121	148	119	134	126	112
2.1.2. Egyéb szolgáltatások, egyenleg	-45	-40	-39	-37	-38	-58	-26	-49	-54	-51	-49	-69
bevétel	312	314	332	355	349	344	395	366	360	360	374	377
kiadás	365	353	369	360	380	405	407	405	410	421	433	450
2.2. Jövedelmek												
2.2.1. Adósság típusú befektetésekhöz kapcsolódó jövedelem, egyenleg	-61	-72	-67	-76	-74	-72	-78	-53	-51	-66	-66	-47
2.2.2. Nem adósság típusú befektetésekhöz kapcsolódó jövedelem, egyenleg	-69	-72	-85	-112	-75	-66	-80	-61	-84	-81	-74	-65
2.2.3. Munkajövedelmek, egyenleg	-1	0	-1	1	1	1	0	0	0	1	1	2
3. Viszonytalan folyó átutalások, egyenleg	23	22	17	25	18	22	25	24	29	26	26	29
4. Folyó fizetési mérleg egyenlege	-64	-81	-137	-113	-135	-247	-57	-71	-107	-125	-167	-98

* * * * *

Tájékoztatásul közöljük, hogy 2002augusztus hónapban az euró átlagos árfolyama 245,10, a dollár átlagos árfolyama 250,90 forint, valamint az euró hó végi árfolyama 245,34, a dollár hó végi árfolyama 249,03 forint volt.

* * * * *

a) Módszertani megjegyzések a szezonálisan kiigazított adatokhoz:

A folyó fizetési mérleg összetevőire elvégzendő szezonális kiigazítás 2002 folyamán az alábbi módszerrel történik:

- 1) A folyó fizetési mérleg összetevőinek szezonális kiigazítása az Eurostat ajánlásaival összhangban a Demetra interface-n belül a SEATS TRAMO software-rel történik.
- 2) Az *ünnepnapok* hatását a magyarországi ünnepnapokra elkészített beépített változó segítségével, a *munkanaphatást* pedig két regressziós változó felhasználásával szűrjük ki.
- 3) A *kiugró értékek* azonosítása az alapbeállítás szerint történik, mind a három outlier- típus azonosítását megengedve.
- 4) A szezonálisan kiigazított idősorok stabilitása, a *revíziók minimalizálása* érdekében a rendelkezésre álló idősorokat 1994-től igazítjuk, valamint egy éven keresztül ugyanazt a modellbeállítást alkalmazzuk. A megjelenő publikációkban a program által számolt trend helyett a szimmetrikusan a centrumtól távolodva csökkenő súlyú öthavi ($yt = 1/9xt-2+2/9xt-1+3/9xt+2/9xt+1+1/9xt+2$) mozgóátlagot szerepeltetjük.
- 5) Az egyenlegekre nézve direkt kiigazítást alkalmazunk, ami annyit jelent, hogy az eredeti adatokból képzett egyenleg sorokra közvetlenül végezzük el a szezonális kiigazítást. Ebből következően az összetevők szezonálisan kiigazított adataiból nem állítható elő az egyenleg szezonálisan kiigazított adata.
- 6) A munkajövedelmek idősora nem tartalmaz szezonális hatást, ezért a táblázatban az eredeti adatok szerepelnek.

Módszertani megjegyzések a publikációhoz, táblázatokhoz:

- 1) A szektorok és alszektorok neve után szereplő kód (pl. S.121) a nemzetközi gyakorlatban általánosan használt osztályozás megfelelő csoportjára utal. Az egyes szektorok tartalmi leírása az MNB honlapján a Pénzügyi adatok/Statiztika címszó alatt „Az új statisztikai szektorbontás 2001 júniusától” található (www.mnb.hu).

Budapest, 2002. október 18.

MAGYAR NEMZETI BANK
STATISZTIKAI FŐOSZTÁLY